

همکاری اروپا و آسیا یک نیاز و اعلام جهانی است

وزیر امور خارجه کشورمان، گفت: تجربه دهه‌های اخیر نشان داد که اگر مسائل منطقه به طرز صحیح مدیریت نشوند، نه تنها خود منطقه همواره دچار التهاب و تنش خواهد بود...

وزیر امور خارجه ایران:

همکاری اروپا و آسیا یک نیاز و اعلام جهانی است

وزیر امور خارجه کشورمان، گفت: تجربه دهه‌های اخیر نشان داد که اگر مسائل منطقه به طرز صحیح مدیریت نشوند، نه تنها خود منطقه همواره دچار التهاب و تنش خواهد بود، بلکه بر ثبات و امنیت جهانی، تأثیر خواهد گذاشت؛ براین اساس، امنیت، ثبات و همکاری‌های منطقه‌ای در چارچوب اوراسیایی را می‌توان یک نیاز و اعلام جهانی دانست. به گزارش خبرنگار مهر علی اکبر صالحی وزیر امور خارجه کشورمان در همایش ایران و همکاری‌های منطقه‌ای در اوراسیا که در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه در حال برگزاری است، اظهار داشت: هر گاه در چنین جلساتی حضور می‌یابم احساس خوشنودی می‌کنم، چرا که این جلسات، فرصت مناسبی برای سخن گفتن در خصوص مباحث بین‌المللی است.

وی گفت: ما در شرایط حساس بین‌المللی قرار داریم، چرا که شرایط به سرعت در حال تغییر است. برخی از تحولاتی که در دو سه دهه اخیر رخ داده و تحولات آینده که در تاریخ می‌توانیم خودمان را به آنها ارجاع دهیم یک قرن طول می‌کشد. سقوط اتحاد جماهیر شوروی یکی از حوادث بود که رخ داد و در آینده شاهد تحولات بسیار عظیمی خواهیم بود.

وزیر خارجه کشورمان ادامه داد: تحولاتی که در منطقه شاهد آن هستیم تحولات کوچکی نیست، اما چه خواهیم چه نخواهیم در حال رخ دادن است؛ ملت‌ها و دولت‌هایی در این برهه حساس موفق‌اند که بتوانند با هوشمندی، آینده را به درستی ببینند، تحلیل خوب و مناسبی از وضعیت موجود داشته باشند و بتوانند آینده‌ای درست و صحیح از وضعیت جهانی و چیدمان نظم جهانی ترسیم کنند.

وی افزود: اگر نتوانیم با تحلیل درستی آینده را ببینیم قطعاً در سیاست‌گذاری‌های خود به بیراهه خواهیم رفت. عناصر قدرت، همواره در همه زمان‌ها وجود داشته‌اند و ما باید این عناصر را بشناسیم و بدانیم که در کجا جمع شده‌اند.

صالحی خاطرنشان کرد: یکی از عناصر قدرت، انرژی و منابع آن بوده که شامل تکنولوژی، منابع خام، نیروی انسانی و ... است. عنصر دوم قدرت، توانمندی‌های نظامی بوده و عنصر سوم، مسائل اقتصادی است که شامل نیروی انسانی و دسترسی به منابع اولیه، دسترسی به راه‌های ترانزیتی، بازارهای مصرف و ... است.

وی همچنین عنصر فرهنگی را یکی از عناصر مهم قدرت دانست و افزود: با توجه به رشد و پیشرفت در جهان به زودی، به آینده‌ای خواهیم رفت که ارتباطات بسیار شدید می‌شود. در این عنصر، ملتی توانمند است که بتواند اندیشه تولید کند و به رسانه‌های قدرتمند دسترسی داشته باشد، چرا که رسانه‌ها اکنون می‌توانند بازنده و برنده مشخص و حق و باطل را به راحتی با یکدیگر جابه‌جا کنند؛ بنابراین عنصر فرهنگی، عنصر مهمی است.

وزیر خارجه تصریح کرد: تحولات منتهی به فروپاشی نظام دوقطبی، نقطه پایانی حادثه‌ای مهم و آغازگر دوره گذار تمدنی است؛ وقوع این تحولات با روند جابه‌جایی جریان قدرت و ثروت از غرب به شرق و ظهور مجدد آسیا در عرصه معادلات بین‌المللی است.

وی اظهار داشت: به موازات جریان جهانی شدن، شاهد اوج‌گیری همکاری‌های امیدبخش در منطقه هستیم که برخی به‌عنوان چالش‌های جهانی شدن از آن یاد می‌کنند و این پیشرفت، یکی از شواهد این ادعاست. همکاری‌های اوراسیایی در این کشور آغاز شده و می‌تواند منافع ملت‌ها را تضمین کند.

صالحی با بیان اینکه اوراسیا کانون مهم قدرت در روابط بین‌الملل بوده و می‌توان از آن به‌عنوان قلب زمین یاد کرد، خاطرنشان ساخت: امروزه به‌رغم تغییر معادلات سیاسی، اهمیت این منطقه حفظ شده و حتی افزایش و ارتقا یافته است.

وی افزود: موقعیت اوراسیا در تأمین امنیت جهانی بسیار قابل توجه است و همچنین این ویژگی‌ها موجب شده تا این منطقه به یکی از کانون‌های بین‌المللی و رقابت دولت‌های بزرگ تبدیل شود.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: منافع ملموس و مادی، تهدیدات و نگرانی‌های مشترک ارزش‌های مشترک فرهنگی، سوابق تاریخی، موقعیت جغرافیایی کشورهای اوراسیا، موجب برقراری روابط ژئوپولیتیکی کشورهای این حوزه شده که انتظار می‌رود مبنایی برای همکاری‌های آتی کشورهای این منطقه باشد.

وزیر خارجه کشورمان اضافه کرد: ایران به‌عنوان یکی از حلقه‌های مرکزی این زنجیره، ظرفیت‌های عظیم و منحصر به فردی در زمینه توسعه همکاری‌های حمل و نقلی انرژی تجاری فرهنگی و امنیتی با کشورهای اوراسیا دارد. موقعیت ژئوپولیتیکی ایران، ظرفیت‌های بزرگ آن در زمینه تولید و ترانزیت انرژی، شبکه‌های مواصلاتی ریلی و جاده‌ای آن و نقش کلیدی و تاریخی ایران در شاهراه‌های مهم منطقه از جمله جاده ابریشم، راه‌آهن سراسری آسیا، ترانسیک، کریدور شمال و جنوب، مسیر امن و کوتاه آن به انتقال انرژی به بازارهای جهانی، تلاش‌ها و تجارب آن در زمینه مقابله با قاچاق مواد مخدر و تروریسم می‌توانند در خدمت رشد و توسعه همکاری‌های اوراسیایی قرار گیرد.

وی تصریح کرد: ما برای فعلیت بخشیدن به ظرفیت‌های همکاری در همه حوزه‌ها کاملاً آماده‌ایم و معتقدیم تحقق، ارتقا و نهادینه کردن همکاری‌های اوراسیایی، اقدامی لازم و راهی مطمئن برای رشد و توسعه پایدار منطقه، مقابله اصولی و ریشه‌ای با چالش‌ها و بحران‌های آن و کمک به تحکیم صلح، ثبات و رفاه بین‌المللی است.

صالحی عنوان کرد: جمهوری اسلامی ایران معتقد است امنیت، حمل و نقل، انتقال انرژی از جمله محورهایی هستند که چارچوب جدیدی برای همکاری‌های اوراسیایی ارائه می‌دهند. جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک قدرت منطقه‌ای با توجه به اشتراکات تاریخی و فرهنگی با اوراسیا و اهمیت آن در منطقه خاورمیانه می‌تواند با فعال کردن ظرفیت‌های متنوع خویش، سهم خود را در تحقق توسعه و تأمین امنیت اوراسیایی ایفا کند.

وی افزود: اوراسیا ظرفیت‌های عظیمی برای همکاری در ابعاد مختلف دارد که بسیاری از آنها به فعلیت در نیامده است؛ در عین حال با مشکلات و چالش‌های جدید و متنوعی نیز روبرو است که رفع و مدیریت آنها مستلزم تلاش‌های جمعی است.

وزیر خارجه کشورمان گفت: یکی از پرسش‌های اساسی که مناسب است همایش حاضر در پی یافتن پاسخی برای آن باشد، این است که چگونه می‌توان ظرفیت‌ها و امکانات منطقه را در مسیر نیل به اهداف و منافع مشترک و مقابله با چالش‌ها و تهدیدات جمعی پیش رو به خدمت گرفت و مدیریت کرد؛ پاسخ به این سوال در گرو شناخت دقیق منطقه، قابلیت‌ها، ظرفیت‌ها، مسائل و مشکلات، تحولات روندهای جاری و بازیگران اصلی و مناسبات حاکم بر روابط آنها بر منطقه است.

وی اظهار داشت: تردیدی نیست که اوراسیا با توجه به ظرفیت‌های متنوعی که دارد، یکی از موتورهای اقتصاد جهانی بوده و هر تحولی در آن، نظام بین‌المللی را متأثر می‌سازد. همچنین اوراسیا درگیر مشکلات مختلفی از قبیل تروریسم، افراط‌گرایی، مواد مخدر، توسعه نیافتگی اقتصادی و سیاسی، درگیری‌های قومی، مرزی و مذهبی، مشکلات زیست‌محیطی و اختلافات سیاسی است که ثبات و امنیت منطقه و جهان را به چالش می‌کشد؛ مواجهه با این چالش‌ها و عبور از آنها نیازمند مشارکت جمعی هم‌افزایی و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت‌ها و امکانات منطقه است.

صالحی در ادامه افزود: تجربه دهه‌های اخیر نشان داد که اگر مسائل منطقه به طرز صحیح مدیریت نشوند، نه تنها خود منطقه همواره دچار التهاب و تنش خواهد بود، بلکه بر ثبات و امنیت جهانی، تأثیر خواهد گذاشت؛ براین اساس، امنیت، ثبات و همکاری‌های منطقه‌ای در چارچوب اوراسیایی را می‌توان یک نیاز و اعلام جهانی دانست.

رئیس دستگاه دیپلماسی تصریح کرد: تجربه تاریخی بشر نشان داده که تحقق و تداوم ثبات و امنیت در هر نظام منطقه‌ای و بین‌المللی، منوط به حضور و مشارکت مسئولان و جدی تمام اعضا و ایفای نقش و سهم بایسته از سوی همه آنهاست.

صالحی ادامه داد: طبیعتاً هرگونه رفتار تک‌روانه یا حذفی در این زمینه، تعادل و توازن و در نتیجه دوام و پایداری این نظام را متزلزل کرده و تأمین ثبات، امنیت، توسعه و رفاه ملت‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این مهم، ضرورت توجه بیشتر به همگرایی منطقه‌ای و مسئولیت‌پذیری جمعی را در قبال اوراسیا ایجاد می‌کند.

وی با بیان اینکه ما معتقدیم باید جهانی فکر و منطقه‌ای عمل کرد، گفت: جمهوری اسلامی ایران براین باور است که باید ساختار همکاری‌های اوراسیایی تقویت شود و گسترش یابد. همچنین چارچوب‌های عمده همکاری‌ها مشخص شود و در این راه، موانع همکاری‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی شناسایی و رفع شوند.

وزیر امور خارجه کشورمان افزود: تحقق این هدف، مستلزم کنار گذاشتن نگرش‌های تنگ‌نظرانه ناقص قدیمی و تعصبات تاریخی بوده و باید وضعیت کنونی را شناخت، زمان را مدیریت کرد و با نگاه به آینده گام برداشت.

صالحی تأکید کرد: جمهوری اسلامی ایران که همواره در قبال بحران‌ها و مشکلات منطقه‌ای و جهانی، بخشی از راه حل بوده، حل مشکلات و بحران‌های موجود در منطقه را نیازمند فعال شدن ظرفیت‌های درون منطقه‌ای می‌داند و معتقد است چنین اقدامی می‌تواند مقدمه نظم امنیتی پایداری در منطقه باشد.

وی با اشاره به اینکه ادامه حضور نیروهای نظامی در منطقه با بهانه‌هایی چون مقابله با تروریسم، مواد مخدر و افراط‌گرایی صورت گرفته، گفت: چنانچه تجربه بیش از یک دهه حضور نظامیان خارجی در افغانستان به اثبات رسانده، این موضوع نتیجه‌ای جز تشدید این مشکلات و کشتار غیرنظامیان ندارد و نمی‌تواند راهکار مناسب و پایداری برای حل مشکل باشد، اما مانعی برسر شکل‌گیری ترتیبات امنیتی واقعی و بومی خواهد بود.

رئیس دستگاه دیپلماسی در پایان خاطرنشان کرد: امید است با همکاری و همدلی کشورهای منطقه، بدون دخالت قدرت‌های فرامنطقه‌ای بتوانیم در راستای توسعه و گسترش روابط، گام‌های موثرتری برداریم.